

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/14-01/164
URBROJ: 65-15-07

Zagreb, 26. veljače 2015.

P.Z. br. 758

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 26. veljače 2015. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Orsata Miljenića, ministra pravosuđa, Sandru Artuković Kunšt, zamjenicu ministra pravosuđa i Gordanu Klarić, pomoćnicu ministra pravosuđa.

PREDSJEDNIK

Josip Leko

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/14-01/125

Urbroj: 50301-09/09-15-7

Zagreb, 26. veljače 2015.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172 u vezi sa člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Orsata Miljenića, ministra pravosuđa, Sandru Artuković Kunšt, zamjenicu ministra pravosuđa i Gordanu Klarić, pomoćnicu ministra pravosuđa.

PREDSJEDNIK
REPUBLIKE HRVATSKE
Zoran Milanović

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA
I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA**

Zagreb, veljača 2015.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

Članak 1.

U Zakonu o sudovima (Narodne novine, broj 28/2013) u članku 10. dodaju se stavci 3., 4. i 5. koji glase:

„(3) Utvrđen godišnji raspored poslova mora se u tijeku godine mijenjati zbog znatnijeg povećanja ili smanjenja broja predmeta određene vrste, zbog neujednačenosti dodjele u prethodnom razdoblju, zbog potrebe da se pojedinim vrstama predmeta, odnosno pravnih stvari, odredi prvenstvo rješavanja, zbog dulje odsutnosti suca, sudskog savjetnika ili drugog zaposlenika kao i iz drugih opravdanih razloga.

(4) Više tijelo sudske uprave može po službenoj dužnosti ili povodom prigovora i primjedbi izmijeniti ili dopuniti godišnji raspored poslova, ukinuti i vratiti ga na dopunu predsjedniku suda koji ga je donio, odnosno potvrditi doneseni godišnji raspored poslova.

(5) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske će svaka tri mjeseca održavati zajedničke sastanke s predsjednicima svih županijskih sudova na kojima će raspraviti i utvrditi je li došlo do znatnijeg povećanja ili smanjenja broja određene vrste drugostupanjskih predmeta županijskih sudova, neujednačenosti dodjele drugostupanjskih predmeta u prethodnom razdoblju, potrebe da se pojedinim vrstama tih predmeta odnosno pravnih stvari odredi prvenstvo rješavanja ili postoje drugi opravdani razlozi za izmjenama godišnjih rasporeda poslova županijskih sudova.“

Članak 2.

U članku 11. stavcima 1. i 2. riječi: „Vrhovnog suda Republike Hrvatske“ zamjenjuju se riječima: „zajedničkog neposredno višeg suda“.

Članak 3.

U članku 15. stavku 2. iza riječi: „županija“ dodaju se riječi: „ili dijela županije“.

Članak 4.

Članak 16. mijenja se i glasi:

„(1) Sudovi obavljaju sudbenu vlast u svom sjedištu.

(2) Općinski, županijski, trgovački, upravni i prekršajni sudovi mogu iznimno obavljati sudbenu vlast i izvan sjedišta suda u stalnim službama i odjelima.

(3) Stalna služba i odjel iz stavka 2. ovog članka su ustrojstvene jedinice suda koje se osnivaju na području njegove nadležnosti, na kojem zbog broja stanovnika, priliva pojedine vrste predmeta i drugih opravdanih razloga postoji potreba za takvim djelovanjem suda.

(4) Sudovi iz stavka 2. ovog članka sudbenu vlast mogu obavljati i održavanjem sudbenih dana izvan sjedišta.

(5) Odluku o osnivanju i prestanku rada stalnih službi i odjela izvan sjedišta suda donosi ministar pravosuđa.

(6) Odluku o održavanju i prestanku održavanja sudbenih dana donosi ministar pravosuđa uz prethodno mišljenje predsjednika suda.

(7) Prijedlog za donošenje odluke iz stavaka 5. i 6. ovog članka mogu podnijeti predsjednik suda, predsjednik neposredno višeg suda i predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske.“.

Članak 5.

U članku 27. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Vrhovni sud Republike Hrvatske će radi razmatranja spornih pravnih pitanja koja se odnose na drugostupanjsko sudovanje, u svrhu ujednačavanja sudske prakse, svakih šest mjeseci, a po potrebi i češće, organizirati zajednički sastanak s predsjednicima sudskih odjela svih županijskih sudova. Zaključci sa sastanka objavit će se na internetskoj stranici Vrhovnog suda Republike Hrvatske.“.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. brojke: „1. i 2.“ zamjenjuju se brojkama: „1., 2. i 3.“.

Članak 6.

U članku 29. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Ministar pravosuđa posebnim pravilnikom propisat će način rada odjela za podršku žrtvama i svjedocima te postupak osiguranja podrške žrtvama i svjedocima u sudskim postupcima.“.

Članak 7.

U članku 30. stavku 4. riječ: „zamjenik“ i zarez iza nje brišu se, a iza riječi: „tajnik suda“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „voditelj stalne službe“.

Članak 8.

Članak 33. mijenja se i glasi:

„(1) Predsjednik suda odgovoran je za pravilno i zakonito obavljanje poslova sudske uprave u sudu.

(2) Predsjednik suda, osim predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, dužan je do 31. siječnja predsjedniku neposredno višeg suda, Državnom sudbenom vijeću i Ministarstvu pravosuđa podnijeti izvješće o obavljenim poslovima sudske uprave u prethodnoj godini te plan poslova sudske uprave, posebno mjera i aktivnosti za unapređenje rada i učinkovitosti suda u rješavanju predmeta, kao i očekivanih rezultata rada suda za tekuću godinu.

(3) Izvješće i plan iz stavka 2. ovog članka dostavljaju se na obrascu propisanom Sudskim poslovníkom.“.

Članak 9.

U članku 34. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Ako predsjednik suda prestane obnašati svoju dužnost, ministar pravosuđa, uz prethodno mišljenje predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, ovladit će suca suda iste vrste i

istog stupnja ili suca višeg suda da, za vrijeme koje ne može biti dulje od jedne godine, obavlja poslove sudske uprave, dok predsjednik suda ne bude imenovan.“.

Članak 10.

Iza članka 36. dodaju se podnaslov i članak 36.a koji glase:

„1.4. Voditelj stalne službe

Članak 36.a

- (1) Stalna služba može imati voditelja stalne službe.
- (2) Voditelj stalne službe je sudac određen godišnjim rasporedom poslova.
- (3) Voditelj stalne službe pomaže predsjedniku suda u obavljanju poslova sudske uprave.
- (4) Voditelj stalne službe za svoj rad odgovara predsjedniku suda.“.

Članak 11.

U članku 43. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) U Vrhovnom sudu Republike Hrvatske osnivaju se sljedeće ustrojstvene jedinice: Ured predsjednika, Kazneni odjel, Građanski odjel, ustrojstvene jedinice za praćenje, proučavanje i bilježenje sudske prakse pri odjelima te za praćenje i proučavanje sudske prakse sudova pri Vijeću Europe i Europske unije, Centar sudske prakse te ustrojstvene jedinice za poslove sudske uprave.“.

Iza stavka 4. dodaju se novi stavci 5., 6. i 7. koji glase:

„(5) Centar sudske prakse prati, analizira i objavljuje sudsku praksu sudova u Republici Hrvatskoj i praksu sudova koji odlučuju na razini Vijeća Europe i Europske unije. Voditelj Centra sudske prakse je sudac Vrhovnog suda Republike Hrvatske određen godišnjim rasporedom poslova.

(6) Centar sudske prakse djeluje i kroz područne centre pri županijskim sudovima u Osijeku, Rijeci, Splitu, Varaždinu i Zagrebu, čije voditelje imenuje predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz reda sudaca županijskog suda uz prethodno mišljenje predsjednika suda pri kojem Centar sudske prakse djeluje.

(7) Unutarnje ustrojstvo i način rada Centra sudske prakse pobliže se uređuje Poslovníkom o radu Vrhovnog suda Republike Hrvatske.“.

Dosadašnji stavci 5., 6. i 7. postaju stavci 8., 9. i 10.

Članak 12.

U članku 45. stavku 1. iza riječi: „jednom godišnje“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „najkasnije do 30. travnja tekuće godine“,.

Članak 13.

U članku 53. stavku 3. riječi: „Općinski sud, trgovački“ zamjenjuju se riječju: „Trgovački“.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Ako na području nadležnosti županijskog suda ima više općinskih sudova, općinski sud ne može u sudačkom vijeću imati više od četiri člana iz reda sudaca istog suda.“

Članak 14.

U članku 71. stavku 4. riječi: „odluku o načinu korištenja informatičkih sustava u sudovima“ zamjenjuju se riječima: „pravilnike o načinu rada i korištenja informacijskih sustava koji su u primjeni u poslovanju sudova“.

Članak 15.

U članku 79. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Ako Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske ne dostavi prijedlog Okvirnih mjerila za rad sudaca u roku od dva mjeseca od dana upozorenja iz stavka 2. ovog članka, ministar pravosuđa donijet će Okvirna mjerila za rad sudaca i bez tog prijedloga.“

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Okvirna mjerila objavljuju se na internetskoj stranici Ministarstva pravosuđa.“

Članak 16.

U članku 80. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Nadzor nad obavljanjem poslova sudske uprave iz članka 29. točaka 3., 4., 10., 11., 12. i 13. ovog Zakona mogu obavljati i službenici Ministarstva pravosuđa koji ispunjavaju uvjete za višeg stručnog savjetnika ili višeg upravnog savjetnika.“

Članak 17.

Članak 86. mijenja se i glasi:

- „(1) Poslovi u sudu raspoređuju se na kraju svake kalendarske godine za sljedeću godinu.
- (2) U sudovima se predmeti u rad sucima dodjeljuju automatskom nasumičnom dodjelom, primjenom odgovarajućeg algoritma.
- (3) Ako u sudu nije u primjeni sustav za automatsku dodjelu predmeta, predmeti se sucima dodjeljuju ručno, po redosljedu njihovog primitka, slijedeći abecedni red prezimena sudaca.
- (4) Prilikom dodjele predmeta u rad na način propisan stavcima 2. i 3. ovog članka vodit će se računa o ravnomjernoj podjeli predmeta te vrsti i složenosti predmeta.
- (5) Postupak dodjele predmeta u rad sucima uredit će se Sudskim poslovníkom.“

Članak 18.

Članak 88. mijenja se i glasi:

„(1) Ako sudac bude imenovan za ministra pravosuđa, zamjenika ministra ili pomoćnika ministra u Ministarstvu pravosuđa ili suca Ustavnog suda Republike Hrvatske, sudačka dužnost mu miruje dok obnaša dužnost na koju je imenovan.

(2) Sudac uz svoj pristanak može biti raspoređen i na druge poslove u Ministarstvo pravosuđa, Pravosudnu akademiju i Državno sudbeno vijeće na vrijeme do četiri godine. Za vrijeme na koje je sudac raspoređen u Ministarstvo pravosuđa, Pravosudnu akademiju i Državno sudbeno vijeće sudačka dužnost mu miruje. Rješenje o rasporedu suca u Ministarstvo pravosuđa, Pravosudnu akademiju i Državno sudbeno vijeće donosi ministar pravosuđa uz suglasnost predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(3) U slučajevima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka sudac ima pravo na plaću koja je za njega povoljnija.

(4) Sucu koji na prijedlog Vlade Republike Hrvatske bude imenovan za suca međunarodnog suda ili na neku drugu dužnost u međunarodnim sudovima, međunarodnim misijama ili međunarodnim organizacijama miruju sva prava i dužnosti koje proizlaze iz obnašanja sudačke dužnosti u tijelima sudbene vlasti Republike Hrvatske.

(5) Prava i dužnosti koje proizlaze iz obnašanja sudačke dužnosti miruju i sucu koji bude imenovan ili izabran za rad u institucijama, agencijama, tijelima, uredima, misijama i projektima Europske unije ili za rad u drugim međunarodnim organizacijama, institucijama, tijelima, misijama i projektima za vrijeme na koje je imenovan ili izabran. Odluku o mirovanju prava i dužnosti suca donosi predsjednik suda u kojem sudac obnaša dužnost, uz prethodnu suglasnost ministra pravosuđa i predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(6) Sudačka dužnost miruje i sucu koji sudjeluje u programima razmjene ili bude upućen u institucije, agencije, tijela ili urede Europske unije ili druge međunarodne organizacije, institucije, tijela, misije i projekte za vrijeme trajanja razmjene ili upućivanja. Odluku o mirovanju sudačke dužnosti donosi predsjednik suda u kojem sudac obnaša dužnost. Za vrijeme trajanja razmjene ili upućivanja sudac ostvaruje pravo na plaću utvrđenu za suca suda u kojem je imenovan.

(7) Sucu se vrijeme provedeno na poslovima iz stavaka 1., 2., 4., 5. i 6. ovog članka priznaje kao vrijeme provedeno u obnašanju sudačke dužnosti.

(8) Ministar pravosuđa pravilnikom će propisati postupak razmjene i upućivanja sudaca u institucije, agencije, tijela ili urede Europske unije ili druge međunarodne organizacije, institucije, tijela, misije i projekte.“

Članak 19.

U članku 109. stavci 5. i 6. brišu se.

Članak 20.

U članku 113. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Osiguranje osoba, imovine i objekata suda te održavanje reda u sudu obavljaju službenici pravosudne policije, a iznimno i pravne osobe ovlaštene za poslove zaštite i osiguranja uz suglasnost ministra pravosuđa ako nije moguće osigurati da ove poslove obavljaju službenici pravosudne policije.“

U stavku 3. zarez iza riječi: „zaštite“ i riječi: „tjelesnom snagom“ brišu se.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) U obavljanju poslova osiguranja dopuštena su sredstva prisile: tjelesna snaga, sredstva za vezivanje, raspršivač s dopuštenim neškodljivim tvarima, palica, električni paralizator i vatreno oružje.“.

Iza stavka 6. dodaje se novi stavak 7. koji glasi:

„(7) Raspršivač s dopuštenim neškodljivim tvarima službenik pravosudne policije može upotrijebiti radi savladavanja aktivnog otpora ako prosudi da bi se uporabom tog sredstva prisile postigao cilj uz manje štetnih posljedica.“.

Dosadašnji stavci 7., 8., 9. i 10. postaju stavci 8., 9., 10. i 11.

Dosadašnji stavak 8. koji postaje stavak 9. mijenja se i glasi:

„(9) Električni paralizator može se primijeniti u slučajevima u kojima je dopuštena uporaba palice i vatrene oružja ako se prosudi da bi se uporabom tog sredstva prisile postigao cilj uz manje štetnih posljedica.“.

Članak 21.

U članku 116. stavku 1. riječ: „Sposobnost“ zamjenjuje se riječima: „Posebna zdravstvena sposobnost“.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Pravilnik o postupku utvrđivanja posebne zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova službenika pravosudne policije te o izboru članova i načinu rada zdravstvene komisije iz stavka 1. ovog članka donosi ministar pravosuđa.“.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 22.

(1) Pravilnik o načinu rada odjela za podršku žrtvama i svjedocima te postupku osiguranja podrške žrtvama i svjedocima u sudskim postupcima ministar pravosuđa donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(2) Pravilnike o načinu rada i korištenja informacijskih sustava koji su u primjeni u poslovanju sudova ministar pravosuđa donijet će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(3) Pravilnik o postupku razmjene i upućivanja sudaca u institucije, agencije, tijela ili urede Europske unije ili druge međunarodne institucije, misije ili tijela ministar pravosuđa donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(4) Pravilnik o postupku utvrđivanja posebne zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova službenika pravosudne policije te o izboru članova i načinu rada zdravstvene komisije ministar pravosuđa donijet će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(5) Sudski poslovnik i Poslovnik o radu Vrhovnog suda Republike Hrvatske uskladit će se s ovim Zakonom u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(6) Sudačka vijeća osnovana prema odredbama Zakona o sudovima (Narodne novine, br. 150/2005, 16/2007, 113/2008, 153/2009, 116/2010, 27/2011 i 113/2011) i Zakona o sudovima (Narodne novine, broj 28/2013) nastavljaju s radom do isteka mandata.

Članak 23.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. travnja 2015. godine.

OBRAZLOŽENJE

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI I PITANJA KOJA SE NJIME RJEŠAVAJU

Zakon o sudovima (Narodne novine, broj 28/2013) donesen je 2013. godine, a stupio je na snagu 14. ožujka 2013. godine.

Razlog za predlaganje izmjena i dopuna Zakona o sudovima je prvenstveno usklađenje sa Zakonom o područjima i sjedištima sudova (Narodne novine, broj 128/2014).

Zakonom o područjima i sjedištima sudova otklanjaju se nedostaci u postojećem ustroju sudske mreže (prevelik broj sudova, neravnomjerna radna opterećenost sudaca, dugotrajnost sudskih postupaka i zaostaci u radu, kao i neujednačenost sudske prakse te nedostatak potrebne specijalizacije i pokretljivosti sudačkog kadra), i to prvenstveno na način da se postojeća pravosudna mreža racionalizira. Reorganizacijom se područje Republike Hrvatske dijeli na 15 pravosudnih područja, i to tako da se ustanovljava 15 županijskih sudova, 24 općinska suda, 22 prekršajna suda, 8 trgovačkih sudova i 4 upravna suda. Dana 1. travnja 2015. s radom će prestati 43 općinska suda, a 1. srpnja 2015. s radom će prestati 39 prekršajnih sudova. Sadašnji općinski i prekršajni sudovi koji prestaju s radom postat će stalne službe novoustanovljenih općinskih i prekršajnih sudova, a postojeće stalne službe općinskih i prekršajnih sudova nastavit će s radom kao stalne službe novoustanovljenih općinskih i prekršajnih sudova.

Općinski i prekršajni sudovi ovom reorganizacijom postaju veliki sudovi kako po broju dužnosnika, službenika i namještenika, tako i po području nadležnosti. Nadalje, reorganizacijom pravosudne mreže povećava se i broj stalnih službi općinskih i prekršajnih sudova. Stoga se, kao bitna novina, ovim Konačnim prijedlogom zakona uvodi voditelj stalne službe kao mogući mehanizam pomoći predsjedniku suda u obavljanju poslova sudske uprave, na koji se način omogućava pravovremeno i učinkovito obavljanje poslova u sudu.

Ostalim predloženim izmjenama u ovom Konačnom prijedlogu zakona odredbe se također usklađuju s potrebama, ciljevima i svrhom reorganizacije sudačke mreže pa se tako, između ostaloga, omogućava i brža i lakša delegacija predmeta na području zajedničkog neposredno višeg suda, iz kojeg razloga o svakoj delegaciji predmeta više ne mora odlučivati Vrhovni sud Republike Hrvatske, a što će omogućiti brže kretanje predmeta i jednostavnije ujednačavanje radne opterećenosti sudaca. Radi potrebe kontinuiranog praćenja radne opterećenosti svih sudova u novoj mreži posebno se naglašava obveza izmjena i dopuna utvrđenog godišnjeg rasporeda poslova u sudu zbog znatnijih promjena u prilivu predmeta, neujednačenosti dodjele predmeta, potrebe određivanja prvenstva u rješavanju pojedinih vrsta predmeta, dulje odsutnosti zaposlenika sudova i drugih opravdanih razloga te obvezuje predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske svaka tri mjeseca održavati zajedničke sastanke s predsjednicima svih županijskih sudova na kojima će raspravljati o potrebi izmjena godišnjih rasporeda poslova ovih sudova zbog znatnijih promjena u radnoj opterećenosti drugostupanjskim predmetima. Naime, Zakon o područjima i sjedištima sudova izmijenio je područje nadležnosti županijskih sudova kao drugostupanjskih sudova u Republici Hrvatskoj. S obzirom da će svaki županijski sud biti nadležan za odlučivanje o žalbama protiv odluka svakog općinskog suda, potrebno je voditi računa o ujednačavanju opterećenosti županijskih sudova.

Nadalje, radi veće učinkovitosti sudova predsjednicima sudova, uz postojeću obvezu podnošenja godišnjeg izvješća o obavljenim poslovima sudske uprave, naložena je i obveza izrade plana poslova sudske uprave, posebno mjera i aktivnosti za unapređenje rada i učinkovitosti suda u rješavanju predmeta te očekivanih rezultata rada suda za tekuću godinu. Time se omogućava i stalno praćenje rada i rezultata rada sudova i predsjednika sudova, čime se povećava njihova odgovornost za obavljanje poslova sudske uprave.

Veličini i broju novoustavnovljenih općinskih sudova prilagođene su i odredbe o broju članova sudačkih vijeća koje može imati jedan općinski sud.

S obzirom da je jedan od važnijih ciljeva predložene reorganizacije pravosudnog sustava ujednačavanje sudske prakse, Konačnim prijedlogom zakona predloženo je ustanovljavanje Centra sudske prakse kao nove ustrojstvene jedinice Vrhovnog suda Republike Hrvatske koja prati, analizira i objavljuje sudsku praksu sudova u Republici Hrvatskoj i praksu sudova koji odlučuju na razini Vijeća Europe i Europske unije. Centar djeluje pri Vrhovnom sudu Republike Hrvatske i kroz područne centre pri županijskim sudovima u Osijeku, Rijeci, Splitu, Varaždinu i Zagrebu. Voditelj Centra sudske prakse je sudac Vrhovnog suda Republike Hrvatske određen godišnjim rasporedom poslova, a voditelja područnog centra sudske prakse imenuje predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz reda sudaca županijskog suda uz prethodno mišljenje predsjednika suda pri kojem Centar djeluje. Unutarnje ustrojstvo i način rada Centra pobliže se uređuje Poslovníkom o radu Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Zbog provedbe reorganizacije pravosudnog sustava predlaže se preciziranje i dodatna razrada odredaba Zakona o sudovima koje se odnose na podnošenje godišnjeg izvješća predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske Hrvatskome saboru, donošenje Okvirnih mjerila za rad sudaca, rad pravosudne inspekcije te obavljanje poslova osiguranja osoba, imovine i objekata sudova i održavanja reda u sudovima.

Zbog sve učestalije prakse imenovanja, izbora, rasporeda i upućivanja na rad sudaca u domaće i međunarodne institucije bilo je potrebno sveobuhvatnije regulirati prava i dužnosti tih sudaca.

Ministru pravosuđa dane su ovlasti da pojedina pitanja koja se odnose na obavljanje poslova sudske i pravosudne uprave uredi posebnim pravilnicima.

II. OBJAŠNENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Članak 1.

U članak 10. Zakona o sudovima dodaju se novi stavci 3., 4. i 5. kojima se radi potrebe kontinuiranog praćenja radne opterećenosti svih sudova u novoj mreži posebno naglašava obveza izmjena i dopuna utvrđenog godišnjeg rasporeda poslova u sudu zbog znatnijih promjena u prilivu predmeta, neujednačenosti dodjele predmeta, potrebe određivanja prvenstva u rješavanju pojedinih vrsta predmeta, dulje odsutnosti zaposlenika sudova i drugih opravdanih razloga te obvezuje predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske svaka tri mjeseca održavati zajedničke sastanke s predsjednicima svih županijskih sudova na kojima će raspravljati o potrebi izmjena godišnjih rasporeda poslova ovih sudova zbog znatnijih promjena u radnoj opterećenosti drugostupanjskim predmetima. Naime, Zakon o područjima i

sjedištima sudova (Narodne novine, broj 128/2014) izmijenio je područje nadležnosti županijskih sudova kao drugostupanjskih sudova u Republici Hrvatskoj. S obzirom da će svaki županijski sud biti nadležan za odlučivanje o žalbama protiv odluka svakog općinskog suda, potrebno je voditi računa o ujednačavanju opterećenosti županijskih sudova.

Članak 2.

U članku 11. stavcima 1. i 2. Zakona o sudovima riječi: „Vrhovnog suda Republike Hrvatske“ zamjenjuju se riječima: „zajedničkog neposredno višeg suda“. Budući da je jedan od ciljeva reorganizacije pravosuđa i postizanje ravnomjerne opterećenosti sudova, predloženom izmjenom Zakona ovlast delegiranja predmeta dodijeljena je i predsjednicima županijskih sudova za predmete općinskih sudova s područja njihove nadležnosti te predsjednicima Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske za predmete trgovačkih, upravnih i prekršajnih sudova, s ciljem lakšeg i bržeg postizanja ravnomjerne opterećenosti sudova.

Članak 3.

Članak 15. stavak 2. Zakona o sudovima nomotehnički se usklađuje sa stavkom 1. budući da se županijski sudovi ustanovljavaju i za područje dijela županije.

Članak 4.

U članku 16. Zakona o sudovima određuje se pojam stalne službe i odjela izvan sjedišta suda te propisuje mogućnost održavanja sudbenih dana. Ministar pravosuđa donosi odluku o osnivanju i ukidanju stalnih službi i odjela izvan sjedišta suda, kao i odluku o održavanju i prestanku održavanja sudbenih dana. Prijedlog za donošenje takvih odluka ministru pravosuđa mogu dati predsjednik suda, predsjednik neposredno višeg suda i predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Prije donošenja odluke o održavanju sudbenih dana kao i prestanku održavanja istih ministar pravosuđa zatražit će mišljenje predsjednika suda kako bi se upoznao s prijedlozima, sugestijama i potrebama organizacije rada konkretnog suda. Važećim Zakonom način prestanka rada stalnih službi i odjela izvan sjedišta suda osnovanih odlukom ministra pravosuđa nije bio propisan, iako je u praksi odluku o ukidanju stalnih službi donosio ministar pravosuđa.

Članak 5.

Kako je Zakonom o područjima i sjedištima sudova uvedena novina glede drugostupanjskog sudovanja županijskih sudova, u članak 27. Zakona o sudovima dodan je stavak 3. kojim se određuje da će Vrhovni sud Republike Hrvatske radi razmatranja spornih pravnih pitanja koja se odnose na drugostupanjsko sudovanje, u svrhu ujednačavanja sudske prakse svakih šest mjeseci, a po potrebi i češće, organizirati zajednički sastanak s predsjednicima sudskih odjela svih županijskih sudova. Polazeći od sadržaja stavka 2. ovog članka, stavkom 3. naglašava se ova obveza Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Propisuje se i da se zaključci sa sastanka objavljuju na internetskoj stranici Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Izmjena navedene odredbe usmjerena je ujednačavanju sudske prakse, jednom od važnijih ciljeva reorganizacije pravosudnog sustava.

Članak 6.

U članak 29. Zakona o sudovima dodaje se stavak 2. kojim se propisuje da će ministar pravosuđa posebnim pravilnikom propisati način rada odjela za podršku žrtvama i svjedocima te postupak osiguranja podrške žrtvama i svjedocima u sudskim postupcima, a sve radi potrebe sveobuhvatnog reguliranja ove materije na koju je ukazala dosadašnja praksa.

Članak 7.

U članak 30. stavak 4. Zakona o sudovima dodaju se riječi: „voditelj stalne službe“, budući da se izmjenama i dopunama ovog Zakona uvodi voditelj stalne službe kao mogući mehanizam pomoći predsjedniku suda u obavljanju poslova sudske uprave, na koji se način omogućava pravovremeno i učinkovito obavljanje poslova u sudu. Iz istog se stavka izostavlja zamjenik predsjednika suda kao osoba koja predsjedniku suda pomaže u obavljanju poslova sudske uprave, čime njegova dužnost ostaje isključivo zamjena odsutnog ili spriječenog predsjednika suda, a s obzirom na činjenicu da se, uz ravnatelja sudske uprave, predsjednika odjela, tajnika suda i službenika kojeg odredi predsjednik suda, i voditelj stalne službe Zakonom utvrđuje kao osoba koja pomaže predsjedniku suda u obavljanju poslova sudske uprave.

Članak 8.

U članku 33. Zakona o sudovima propisuje se dužnost predsjednika suda da sačini godišnji plan poslova sudske uprave, mjera i aktivnosti za unapređenje rada i učinkovitost suda u rješavanju predmeta te očekivanih rezultata rada suda za tekuću godinu. U svrhu kontrole ostvarenja ciljeva godišnjeg plana rada predsjedniku suda nameće se i obveza podnošenja godišnjeg izvješća o obavljenim poslovima sudske uprave u prethodnoj godini. Plan i izvješće dostavljaju se predsjedniku neposredno višeg suda kao višem tijelu sudske uprave, Državnom sudbenom vijeću kao tijelu nadležnom za imenovanje predsjednika sudova i Ministarstvu pravosuđa kao najvišem tijelu pravosudne uprave. Kako će ustrojavanjem nove mreže sudovi postati veći kako po broju dužnosnika, službenika i namještenika, tako i po području nadležnosti, uloga predsjednika suda postat će značajnija pa se ovim izmjenama nastoji pojačati njegova odgovornost.

Članak 9.

U članku 34. stavku 1. Zakona o sudovima određuje se da ako predsjednik suda prestane obnašati svoju dužnost, ministar pravosuđa, uz prethodno mišljenje predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, ovlastit će suca suda iste vrste i istog stupnja ili suca višeg suda da, za vrijeme koje ne može biti dulje od jedne godine, obavlja poslove sudske uprave, dok predsjednik suda ne bude imenovan. Time je ova odredba usklađena s odredbom Zakona o Državnom sudbenom vijeću (Narodne novine, br. 116/2010, 57/2011, 130/2011, 13/2013 i 28/2013) koja propisuje tko može biti imenovan za predsjednika suda.

Članak 10.

Iza članka 36. Zakona o sudovima dodan je članak 36.a kojim se uvodi i propisuje funkcija voditelja stalne službe. Kada to opravdavaju objektivni razlozi (primjerice dislociranost, veličina stalne službe i dr.) potrebno je omogućiti predsjedniku suda da zbog bolje organizacije rada suda može odrediti voditelja stalne službe te mu povjeriti obavljanje dijela poslova sudske uprave.

Članak 11.

S obzirom da je jedan od važnijih ciljeva predstojeće reorganizacije pravosudnog sustava ujednačavanje sudske prakse, ovim je Konačnim prijedlogom zakona u članku 43. stavku 1. Zakona o sudovima predloženo ustanovljavanje Centra sudske prakse kao ustrojstvene jedinice Vrhovnog suda Republike Hrvatske. U dodanim stavcima 5. i 6. predlaže se propisati da Centar sudske prakse prati, analizira i objavljuje sudsku praksu sudova u Republici Hrvatskoj i praksu sudova koji odlučuju na razini Vijeća Europe i Europske unije. Centar sudske prakse djeluje pri Vrhovnom sudu Republike Hrvatske i kroz područne centre pri županijskim sudovima u Osijeku, Rijeci, Splitu, Varaždinu i Zagrebu. Voditelj Centra sudske

prakse je sudac Vrhovnog suda Republike Hrvatske određen godišnjim rasporedom poslova, a voditelja područnog centra sudske prakse imenuje predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz reda sudaca županijskog suda uz prethodno mišljenje predsjednika suda pri kojem Centar djeluje. Unutarnje ustrojstvo i način rada Centra sudske prakse pobliže se uređuje Poslovníkom o radu Vrhovnog suda Republike Hrvatske. U preostalom dijelu članak 11. Konačnog prijedloga zakona nomotehnički je usklađen s drugim odredbama važećeg Zakona o sudovima.

Članak 12.

Obveza predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske da Hrvatskome saboru podnese godišnje izvješće o stanju sudbene vlasti iz članka 45. stavka 1. Zakona o sudovima ovim se člankom dopunjuje se i precizira određivanjem roka za podnošenje izvješća, i to najkasnije do 30. travnja tekuće godine za prethodnu godinu.

Članak 13.

Izmjenama i dopunama članka 53. stavaka 3. i 4. Zakona o sudovima broj članova sudačkog vijeća kojeg može imati općinski sud usklađen je s reorganizacijom sudačke mreže prema Zakonu o područjima i sjedištima sudova u kojoj će se na području Republike Hrvatske smanjiti ukupan broj općinskih sudova, a novoustanovljeni općinski sudovi postat će veći i po području nadležnosti i po broju sudaca. Budući da će se prema Zakonu o područjima i sjedištima sudova na području jednog županijskog suda nalaziti četiri općinska suda, na području jednog županijskog suda tri općinska suda, a na području četiri županijska suda po dva općinska suda, bilo je potrebno za općinske sudove koji se nalaze na području istog županijskog suda povećati broj sudaca kojeg može imati jedan općinski sud u sudačkom vijeću s tri na četiri suca.

Članak 14.

Ovim se člankom u članku 71. stavku 4. Zakona o sudovima ovlašćuje ministar pravosuđa posebnim pravilnikom propisati način rada i korištenja informacijskih sustava koji su u primjeni u poslovanju sudova. S obzirom na opseg navedene materije, odluka ministra smatra se nedostatnom za njezino propisivanje.

Članak 15.

Ovim člankom mijenja se članak 79. stavak 3. Zakona o sudovima te se određuje da ako Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske ne dostavi prijedlog Okvirnih mjerila za rad sudaca u roku od dva mjeseca od dana upozorenja iz stavka 2. ovog članka, ministar pravosuđa donijet će Okvirna mjerila za rad sudaca i bez tog prijedloga. Ujedno se iza stavka 3. dodaje stavak 4. kojim se određuje da se Okvirna mjerila objavljuju na internetskoj stranici Ministarstva pravosuđa. Navedene izmjene predlažu se kako bi postupak donošenja Okvirnih mjerila za rad sudaca bio učinkovitiji i transparentniji.

Članak 16.

Ovim je člankom izmijenjen članak 80. stavak 3. Zakona o sudovima, i to na način da se predlaže širi opseg poslova sudske uprave, nadzor kojih poslova su ovlašteni obavljati službenici Ministarstva pravosuđa koji ispunjavaju uvjete za višeg stručnog savjetnika ili višeg upravnog savjetnika. Pored poslova nadzora nad financijsko-materijalnim poslovanjem suda koje propisuje odredba važećeg stavka 3. ovog članka, predlaže se da nadzorne ovlasti službenika obuhvaćaju i poslove pozivanja i raspoređivanja sudaca porotnika, poslove u svezi sa stalnim sudskim tumačima, vještacima i procjeniteljima, poslove vezane uz funkcioniranje informatičkog sustava, poslove praćenja naplate sudskih pristojbi te stručne poslove u vezi s

ostvarivanjem prava i dužnosti službenika i namještenika u sudu. Ovim se odredbama nastoji povećati učinkovitost rada pravosudne inspekcije u budućoj mreži sudova.

Članak 17.

Ovim su člankom odredbe važećeg članka 86. Zakona o sudovima nomotehnički doradene te je preciziran njihov izričaj. Tako se određuje da se poslovi u sudu raspoređuju se na kraju svake kalendarske godine za sljedeću godinu. Zatim se određuje da se u sudovima predmeti u rad sucima dodjeljuju automatskom nasumičnom dodjelom, primjenom odgovarajućeg algoritma, a ako u sudu nije u primjeni sustav za automatsku dodjelu predmeta, predmeti se sucima dodjeljuju ručno, po redosljedu njihovog primitka, slijedeći abecedni red prezimena sudaca. Nadalje, određuje se da se prilikom dodjele predmeta na navedeni način vodi računa o ravnomjernoj podjeli predmeta te vrsti i složenosti predmeta. Postupak dodjele predmeta u rad sucima detaljnije će se urediti Sudskim poslovnikom.

Članak 18.

Ovim se člankom cjelovito propisuju prava i dužnosti sudaca imenovanih i izabranih za dužnosnike u domaćim i međunarodnim tijelima, sudaca raspoređenih na druge poslove u Ministarstvo pravosuđa, Pravosudnu akademiju i Državno sudbeno vijeće, sudaca imenovanih ili izabranih za rad u međunarodnim tijelima te sudaca koji sudjeluju u programima razmjene ili su upućeni u međunarodna tijela.

Pored odredaba kojima se propisuje da u slučaju imenovanja na dužnost u Ministarstvo pravosuđa i Ustavni sud Republike Hrvatske te u slučaju raspoređivanja na određene poslove u Ministarstvo pravosuđa, Pravosudnu akademiju i Državno sudbeno vijeće nastupa mirovanje sudačke dužnosti, a koje su sadržane i u važećem Zakonu o sudovima, posebno se predlaže propisati mirovanje svih prava i dužnosti koje proizlaze iz obnašanja sudačke dužnosti sudaca koji na prijedlog Vlade Republike Hrvatske budu imenovani za suce međunarodnog suda odnosno druge dužnosti u međunarodnim sudovima, misijama ili organizacijama, ali i sudaca koji budu imenovani ili izabrani za rad u institucijama, agencijama, tijelima, uredima, misijama i projektima Europske unije ili drugim međunarodnim organizacijama, institucijama, tijelima, misijama i projektima. S obzirom da potonje za imenovanje ili izbor ne predlaže Vlada Republike Hrvatske, predlaže se propisati da odluku o mirovanju njihovih prava i dužnosti donosi predsjednik suda u kojem obnašaju dužnost, uz prethodnu suglasnost ministra pravosuđa i predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Nadalje, predlaže se propisati i mirovanje sudačke dužnosti u odnosu na suce koji sudjeluju u programima razmjene ili budu upućeni u institucije, agencije, tijela ili urede Europske unije ili druge međunarodne organizacije, institucije, tijela, misije i projekte, o čemu odlučuje predsjednik suda u kojem sudac obnaša dužnost.

Uz pojedine kategorije navedenih sudaca posebno se propisuje pravo na plaću koje ostvaruju, ovisno o činjenici ostvaruju li radom na drugom mjestu plaću ili neku drugu naknadu za rad te ovisno o činjenici tko im plaću isplaćuje. Svim navedenim sucima se vrijeme provedeno na ovim poslovima priznaje kao vrijeme provedeno u obnašanju sudačke dužnosti. U slučajevima dugotrajnijeg odsustva sudaca predlaže se da odluku o mirovanju donosi predsjednik suda uz prethodnu suglasnost ministra pravosuđa i predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, a da u slučajevima kraćeg odsustva navedenu odluku donosi predsjednik suda.

Ministar pravosuđa posebno se ovlašćuje pravilnikom propisati postupak razmjene i upućivanja sudaca u institucije, agencije, tijela ili urede Europske unije ili druge međunarodne organizacije, institucije, tijela, misije i projekte.

Članak 19.

S obzirom da je položaj sudskih savjetnika koji su polaznici Državne škole za pravosudne dužnosnike propisan Zakonom o Pravosudnoj akademiji, nije potrebno u članku 109. Zakona o sudovima zadržati odredbe stavaka 5. i 6. pa se ovim člankom predlaže njihovo brisanje.

Članak 20.

Odredba članka 113. stavka 1. Zakona o sudovima koja propisuje osiguranje osoba, imovine i objekata suda te održavanje reda u sudu dopunjena je na način da pravne osobe ovlaštene za poslove zaštite i osiguranja ove poslove mogu obavljati samo iznimno, uz suglasnost ministra pravosuđa ako nije moguće osigurati da ove poslove obavljaju službenici pravosudne policije. Navedeno se predlaže kako bi poslove osiguranja sudova prvenstveno obavljali službenici pravosudne policije kao zaposlenici Ministarstva pravosuđa čija je to temeljna zadaća i kako bi samo iznimno, u nedostatku njihovih kapaciteta, bilo moguće angažirati pravne osobe ovlaštene za poslove zaštite i osiguranja.

Dopuštena sredstva prisile koja službenici pravosudne policije ili pravne osobe ovlaštene za poslove zaštite i osiguranja mogu primijeniti radi osiguranja osoba, imovine i objekata suda te održavanja reda u sudu predlaže se dopuniti primjenom raspršivača s dopuštenim neškodljivim tvarima i električnog paralizatora kao suvremenih sredstava prisile u upotrebi u policijskim i vojnim snagama, te izostaviti podražavajuća kemijska sredstva s obzirom da njihovu neprikladnost za korištenje u svrhu osiguranja objekata sudova.

Članak 21.

Ovim se člankom precizira pojam sposobnosti službenika pravosudne policije potrebne za obavljanje poslova osiguranja osoba, imovine i objekata suda te održavanja reda u sudu. Ministru pravosuđa daje se ovlast donošenja pravilnika kojim će se propisati postupak utvrđenja posebne zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova službenika pravosudne policije na poslovima osiguranja osoba, imovine i objekata sudova te održavanja reda u sudu, kao i izbor članova i način rada zdravstvene komisije koja će utvrđivati navedenu sposobnost.

Članak 22.

Ovim se člankom propisuje da će ministar pravosuđa pravilnik o načinu rada odjela za podršku žrtvama i svjedocima te postupku osiguranja podrške žrtvama i svjedocima u sudskim postupcima, pravilnike o načinu rada i korištenja informacijskih sustava koji su u primjeni u poslovanju sudova, pravilnik o postupku razmjene i upućivanja sudaca u institucije, agencije, tijela ili urede Europske unije ili druge međunarodne organizacije, institucije, tijela, misije i projekte te pravilnik o postupku utvrđivanja posebne zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova službenika pravosudne policije te o izboru članova i načinu rada zdravstvene komisije donijeti u roku od tri odnosno šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona te da će se Sudski poslovnik i Poslovnik o radu Vrhovnog suda Republike Hrvatske uskladiti s ovim Zakonom u roku od tri mjeseca od njegovog stupanja na snagu. Također se propisuje da sudačka vijeća osnovana prema odredbama Zakona o sudovima (Narodne novine, br. 150/2005, 16/2007, 113/2008, 153/2009, 116/2010, 27/2011 i 113/2011) i Zakona o sudovima (Narodne novine, broj 28/2013) nastavljaju s radom do isteka svog mandata. Iako Zakon o područjima i sjedištima sudova ustanovljava nove sudove, već osnovana sudačka vijeća nastaviti će s radom do isteka svog mandata kako bi se osigurao kontinuitet njihovog rada.

Članak 23.

Člankom 23. Konačnog prijedloga zakona propisuje se dan stupanja na snagu ovog Zakona, a usklađen je s danom stupanja na snagu Zakona o područjima i sjedištima sudova (Narodne novine, broj 128/2014).

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske jer se predložene izmjene i dopune prvenstveno odnose na usklađivanje s odredbama Zakona o područjima i sjedištima sudova (Narodne novine, broj 128/2014) te s potrebama, ciljevima i svrhom reorganizacije sudačke mreže. Voditelj stalne službe i Centar sudske prakse kao posebna ustrojstvena jedinica Vrhovnog suda Republike Hrvatske, čije se uvođenje predlaže ovim Zakonom, ne zahtijevaju osiguranje dodatnih sredstava u državnom proračunu s obzirom da Zakonom o plaćama sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika nisu propisani dodaci na plaću sudaca koji obavljaju poslove voditelja stalne službe odnosno voditelja područnih centara Centra sudske prakse. S obzirom da sudovi prate i bilježe sudsku praksu, njihovi već osigurani organizacijski, administrativni i tehnički uvjeti iskoristit će se za institucionalizaciju Centra, na koji će se način objediniti i racionalnije koristiti.

IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima razlikuje se od Prijedloga zakona prvenstveno zbog potrebe osiguranja dodatnih tehničkih i organizacijskih mjera u provedbi reorganizacije pravosudnog sustava te prihvatanja pojedinih prijedloga i mišljenja koja su na Nacrt konačnog prijedloga zakona dala nadležna tijela i pojedini pravosudni dužnosnici kojima je bio upućen na mišljenje.

1. U članak 10. Zakona o sudovima dodaju se novi stavci 3., 4. i 5. kojima se radi potrebe kontinuiranog praćenja radne opterećenosti svih sudova u novoj mreži posebno naglašava obveza izmjena i dopuna utvrđenog godišnjeg rasporeda poslova u sudu zbog znatnijih promjena u prilivu predmeta, neujednačenosti dodjele predmeta, potrebe određivanja prvenstva u rješavanju pojedinih vrsta predmeta, dulje odsutnosti zaposlenika sudova i drugih opravdanih razloga te obvezuje predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske svaka tri mjeseca održavati zajedničke sastanke s predsjednicima svih županijskih sudova na kojima će raspravljati o potrebi izmjena godišnjih rasporeda poslova ovih sudova zbog znatnijih promjena u radnoj opterećenosti drugostupanjskim predmetima. Naime, Zakon o područjima i sjedištima sudova izmijenio je područje nadležnosti županijskih sudova kao drugostupanjskih sudova u Republici Hrvatskoj. S obzirom da će svaki županijski sud biti nadležan za odlučivanje o žalbama protiv odluka svakog općinskog suda, potrebno je voditi računa o ujednačavanju opterećenosti županijskih sudova.

2. Pravo podnošenja prijedloga za donošenje odluke o osnivanju i prestanku rada stalnih službi i odjela izvan sjedišta suda te o održavanju i prestanku održavanja sudbenih dana daje se, pored predsjednika suda i predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, i predsjedniku neposredno višeg suda, a s obzirom na poznavanje svih relevantnih okolnosti na

pojedinom pravosudnom području i mjerodavnost prosudbe o potrebi obavljanja sudbene vlasti izvan sjedišta suda.

3. Zbog potrebe detaljnijeg propisivanja načina rada odjela za podršku žrtvama i svjedocima te postupku osiguranja podrške žrtvama i svjedocima u sudskim postupcima u članak 29. Zakona o sudovima dodaje se stavak 2. kojim se određuje da će ministar pravosuđa navedenu materiju propisati posebnim pravilnikom.

4. U članku 30. Zakona o sudovima izostavlja se zamjenik predsjednika suda kao osoba koja predsjedniku suda pomaže u obavljanju poslova sudske uprave, čime njegova dužnost ostaje isključivo zamjena odsutnog ili spriječenog predsjednika suda, a s obzirom na činjenicu da se, uz ravnatelja sudske uprave, predsjednika odjela, tajnika suda i službenika kojeg odredi predsjednik suda, i voditelj stalne službe Zakonom utvrđuje kao osoba koja pomaže predsjedniku suda u obavljanju poslova sudske uprave.

5. Tekst članka 33. Zakona o sudovima u Konačnom prijedlogu zakona izmijenjen je na način da su izostavljene odredbe koje su posebno propisivale postupak izrade programa rada suda kao zasebnog akta sudske uprave. Predsjednik suda, osim predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, i prema Konačnom prijedlogu zakona obavezan je podnijeti izvješće o obavljenim poslovima sudske uprave u prethodnoj godini, kao i plan poslova sudske uprave, posebno mjera i aktivnosti za unapređenje rada i učinkovitosti suda u rješavanju predmeta te očekivanih rezultata rada suda za tekuću godinu, predsjedniku neposredno višeg suda, Državnom sudbenom vijeću i Ministarstvu pravosuđa. Ovim je izmjenama suštinski zadržan koncept iz Prijedloga zakona, međutim izvješće o obavljenim poslovima sudske uprave za prethodnu godinu i plan poslova sudske uprave za tekuću godinu objedinjeni su u jedinstven akt, a s obzirom na njihovu usku povezanost i kronološku uvjetovanost njihovog donošenja.

6. Odredba članka 43. stavka 1. Zakona o sudovima u Konačnom prijedlogu zakona izmijenjena je u odnosu na Prijedlog zakona na način da se iza riječi: „pri odjelima“ dodaju riječi: „te za praćenje i proučavanje sudske prakse sudova pri Vijeću Europe i Europske unije“, budući da je navedeni dio teksta omaškom bio izostavljen iz teksta Prijedloga zakona.

Predložene odredbe članka 43. stavaka 5., 6. i 7. Zakona o sudovima koje se odnose na Centar sudske prakse izmijenjene su na prijedlog Vrhovnog suda Republike Hrvatske, u dijelu koji se odnosi na postupak imenovanja voditelja područnih centara sudske prakse, koji je dopunjen propisivanjem njihovog imenovanja uz prethodno mišljenje predsjednika suda pri kojem se imenuju.

U odnosu na mišljenje izneseno u raspravi u Hrvatskome saboru o prevelikoj koncentraciji područnih centara sudske prakse na sjeverozapadnom području Republike Hrvatske (Zagreb, Varaždin i Velika Gorica) te mišljenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske o nedostatnosti prostornih kapaciteta za organizaciju rada područnog centra sudske prakse pri Županijskom sudu u Velikoj Gorici, Županijski sud u Velikoj Gorici izostavljen je iz Konačnog prijedloga zakona kao područni centar sudske prakse.

7. Odredbom članka 71. stavka 4. Zakona o sudovima ovlašćuje se ministar pravosuđa posebnim pravilnicima propisati način rada i korištenja informacijskih sustava koji su u primjeni u poslovanju sudova. S obzirom na opseg navedene materije, odluka ministra pravosuđa prema važećoj odredbi članka 71. stavka 4. Zakona o sudovima smatra se nedostatnom te je predmetnu materiju potrebno urediti posebnim pravilnikom.

8. U predloženim odredbama članka 86. stavaka 2. i 3. Zakona o sudovima kao suvišne brisane su riječi: „elektronička“.

9. Zbog sve učestalije prakse imenovanja, izbora, rasporeda i upućivanja na rad sudaca u domaće i međunarodne institucije te brojnih zaprimljenih primjedbi i prijedloga sudaca i predsjednika sudova koji su već imali ovakvih iskustava, ali i problema zbog dosadašnje podnormiranosti odnosno nenormiranosti ove materije, bilo je potrebno sveobuhvatnije regulirati prava i dužnosti tih sudaca, stoga je članak 88. Zakona o sudovima u cijelosti izmijenjen.

10. S obzirom da je položaj sudskih savjetnika koji su polaznici Državne škole za pravosudne dužnosnike propisan Zakonom o Pravosudnoj akademiji, nije potrebno u članku 109. Zakona o sudovima zadržati odredbe stavaka 5. i 6. te su izostavljene iz Konačnog prijedloga zakona.

11. Odredba članka 113. stavka 1. Zakona o sudovima koja propisuje osiguranje osoba, imovine i objekata suda te održavanje reda u sudu dopunjena je na način da pravne osobe ovlaštene za poslove zaštite i osiguranja ove poslove mogu obavljati samo iznimno, uz suglasnost ministra pravosuđa ako nije moguće osigurati da ove poslove obavljaju službenici pravosudne policije. Navedeno se predlaže kako bi poslove osiguranja sudova prvenstveno obavljali službenici pravosudne policije kao zaposlenici Ministarstva pravosuđa čija je to temeljna zadaća i kako bi samo iznimno, u nedostatku njihovih kapaciteta, bilo moguće angažirati pravne osobe ovlaštene za poslove zaštite i osiguranja.

U stavku 4. ovog članka dopuštena sredstva prisile koja službenici pravosudne policije ili pravne osobe ovlaštene za poslove zaštite i osiguranja mogu primijeniti radi osiguranja osoba, imovine i objekata suda te održavanja reda u sudu dopunjena su primjenom raspršivača s dopuštenim neškodljivim tvarima i električnog paralizatora kao suvremenih sredstava prisile u upotrebi u policijskim i vojnim snagama. Budući da je u tijeku obuka službenika pravosudne policije Ministarstva pravosuđa za uporabu novih sredstava prisile, potrebnim se smatra dopuštena sredstva prisile koja su ovlašteni koristiti proširiti i ovim sredstvima. Istodobno se predlaže iz dopuštenih sredstava prisile izostaviti podražavajuća kemijska sredstva, a s obzirom da njihovu neprikladnost za korištenje u svrhu osiguranja objekata sudova.

12. Izričaj odredaba članka 21. Konačnog prijedloga zakona koje se odnose na članak 116. Zakona o sudovima, a kojima se propisuju osnovni elementi postupka utvrđivanja sposobnosti za obavljanje poslova službenika pravosudne policije te ovlašćuje ministar pravosuđa donijeti poseban pravilnik o postupku utvrđivanja sposobnosti za obavljanje tih poslova te o izboru članova i načinu rada zdravstvene komisije, precizira se dodavanjem riječi kojima se pobliže propisuje da je riječ o posebnoj zdravstvenoj sposobnosti.

13. S obzirom na sve navedene razlike između teksta Konačnog prijedloga zakona u odnosu na tekst Prijedloga zakona, bilo je potrebno izmijeniti i predložene prijelazne i završne odredbe.

V. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA KOJI SU BILI DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJI NISU PRIHVAĆENI I RAZLOZI ZBOG KOJIH NISU PRIHVAĆENI

U raspravi u Hrvatskome saboru predloženo je odredbu članka 16. stavka 5. Zakona o sudovima kako je predložena u Prijedlogu zakona dopuniti propisivanjem kriterija za donošenje odluke o osnivanju i prestanku rada stalnih službi i odjela izvan sjedišta suda koju donosi ministar pravosuđa.

Prijedlog nije prihvaćen. Naime, predloženim stavkom 3. članka 16. propisano je da se stalne službe i odjeli osnivaju na području nadležnosti pojedinog suda, na kojem zbog broja stanovnika, priliva pojedine vrste predmeta i drugih opravdanih razloga postoji potreba za takvim djelovanjem suda, dok je predloženim stavkom 7. ovog članka propisano da prijedlog za donošenje navedene odluke mogu podnijeti predsjednik suda, predsjednik neposredno višeg suda i predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Smatra se da su navedenim odredbama stavaka 3. i 7. članka 16. osigurani objektivni i jasni kriteriji za donošenje odluke ministra pravosuđa o osnivanju i prestanku rada stalnih službi i odjela izvan sjedišta suda.

**ODREDBE VAŽEĆEGA ZAKONA KOJE SE
MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 10.

- (1) Poslovi se sucima i sudskim vijećima raspodjeljuju prema rasporedu utvrđenom za svaku godinu (godišnji raspored poslova). Predmet koji je prema takvom rasporedu dodijeljen određenom sucu ili vijeću smije biti dodijeljen drugom sucu ili vijeću samo u slučaju njihove spriječenosti.
- (2) Pravomoćan godišnji raspored poslova predsjednik suda dužan je dostaviti predsjedniku neposredno višeg suda i Ministarstvu pravosuđa.

Članak 11.

- (1) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske će odrediti da u pojedinoj vrsti predmeta postupa drugi stvarno i mjesno nadležni sud, ako sud koji je po zakonu stvarno i mjesno nadležan zbog velikog broja predmeta koje ima u radu ne može u razumnom roku raspraviti te predmete i donijeti odluku, zbog postizanja ravnomjerne opterećenosti sudova ili zbog promjena u stvarnoj i mjesnoj nadležnosti sudova.
- (2) Prijedlog za donošenje rješenja iz stavka 1. ovog članka mogu dati predsjednik suda i ministar pravosuđa. Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske odredit će rješenjem koji se predmeti ustupaju na suđenje drugom stvarno i mjesno nadležnom sudu.
- (3) Sud prvog stupnja kojem je predmet ustupljen o tome će obavijestiti stranke, odnosno njihove punomoćnike ili zastupnike uz prvo pismeno koje im bude upućeno.
- (4) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka strankama i njihovim punomoćnicima pripada pravo na naknadu troškova javnog prijevoza. Odvjetnicima pripada pravo na naknadu troškova javnog prijevoza i pravo na naknadu troškova za izbjivanje iz pisarnice za vrijeme putovanja određeni Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ako putovanje do drugog suda i natrag do mjesta ureda traje duže od tri sata.
- (5) Naknada troškova iz stavka 4. ovoga članka isplatit će se na teret državnog proračuna, u dijelu u kojem su ti troškovi veći od onih koje bi stranke imale da se postupak vodi pred mjesno nadležnim sudom.
- (6) Odluka o troškovima iz ovoga članka donijet će se zajedno s odlukom o troškovima postupka.

Članak 15.

- (1) Općinski i prekršajni sudovi ustanovljavaju se za područje jedne ili više općina, jednog ili više gradova ili dijela gradskog područja.
- (2) Županijski, trgovački i upravni sudovi ustanovljavaju se za područje jedne ili više županija.
- (3) Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Visoki upravni sud Republike Hrvatske i Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske ustanovljavaju se za područje Republike Hrvatske sa sjedištem u Zagrebu.
- (4) Vrhovni sud Republike Hrvatske ima sjedište u Zagrebu.

Članak 16.

- (1) Sudovi sude u svom sjedištu.

(2) Općinski, županijski, trgovački, upravni i prekršajni sudovi mogu iznimno obavljati sudbenu vlast i izvan sjedišta suda, u određene sudbene dane ili osnivanjem stalnih službi ili odjela.

(3) Odluku o održavanju sudbenih dana donosi ministar pravosuđa.

(4) Odluku o osnivanju stalnih službi ili odjela izvan sjedišta suda donosi ministar pravosuđa.

Članak 27.

(1) Viši sud dužan je nižem sudu ukazati na nedostatke koje je uočio prigodom odlučivanja o pravnom lijeku ili na drugi način.

(2) Viši sud može tražiti od nižeg suda podatke u svezi s primjenom zakona, problemima koji se javljaju u suđenju, praćenju i proučavanju sudske prakse te druge podatke, a može izvršiti i neposredan nadzor nad radom tog suda i pojedinih sudaca, kao i organizirati zajedničke sastanke radi razmatranja navedenih pitanja.

(3) Viši sud prigodom provedbe ovlaštenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ne smije ni na koji način utjecati na neovisnost i slobodu suda nižeg stupnja u donošenju odluke u pojedinom predmetu.

Članak 29.

Poslovi sudske uprave obuhvaćaju:

1. osiguranje uvjeta za pravilan rad i poslovanje suda,
2. skrb o urednom i pravodobnom obavljanju poslova u sudu,
3. poslove pozivanja i raspoređivanja sudaca porotnika,
4. poslove u svezi sa stalnim sudskim tumačima, vještacima i procjeniteljima,
5. poslove osiguranja podrške svjedocima i žrtvama u sudskim postupcima,
6. postupanje po zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku,
7. poslove ovjere isprava namijenjenih uporabi u inozemstvu,
8. poslove u svezi s međunarodnom pravnom pomoći i pravosudnom suradnjom,
9. poslove u svezi s predstavkama stranaka na rad suda,
10. poslove vezane uz funkcioniranje informatičkog sustava,
11. poslove financijsko-materijalnog poslovanja suda,
12. poslove praćenja naplate sudskih pristojbi,
13. stručne poslove u svezi s ostvarivanjem prava i dužnosti službenika i namještenika u sudu,
14. skrb o stručnom usavršavanju sudaca, sudskih savjetnika, sudačkih vježbenika i drugih službenika i namještenika u sudu,
15. poslove upravljanja sudskom zgradom i nekretninama koje su dodijeljene sudu na korištenje,
16. poslove vođenja statistike i analize upravljačkih izvješća o radu sudaca i suda,
17. davanje obavijesti o radu suda i druge poslove propisane zakonom i Sudskim poslovníkom.

Članak 30.

(1) Predsjednik suda je sudac koji uz sudačku dužnost obavlja i poslove sudske uprave sukladno zakonu i Sudskom poslovníku.

(2) U sudovima s više od 20 sudaca predsjednik suda može obavljati samo poslove sudske uprave.

(3) Predsjednika suda u slučaju spriječenosti ili odsutnosti u obavljanju poslova sudske uprave zamjenjuje sudac određen godišnjim rasporedom poslova (zamjenik predsjednika suda).

(4) Predsjedniku suda u poslovima sudske uprave pomažu zamjenik, ravnatelj sudske uprave, predsjednici odjela, tajnik suda ili službenik kojeg odredi predsjednik suda.

(5) Predsjednik neposredno višeg suda je više tijelo sudske uprave. Najviše tijelo sudske uprave je predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Članak 33.

(1) Predsjednik suda odgovoran je za pravilno i zakonito obavljanje poslova sudske uprave u sudu.

(2) Predsjednik suda, osim predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, dužan je jednom godišnje, najkasnije do 31. ožujka za prethodnu godinu, podnijeti izvješće neposredno višem sudu, Državnom sudbenom vijeću i Ministarstvu pravosuđa o obavljenim poslovima sudske uprave, mjerama i aktivnostima poduzetim za unapređenje rada i učinkovitosti suda u rješavanju predmeta, a posebno o mjerama poduzetim radi ostvarenja svog programa rada.

Članak 34.

(1) Ako predsjednik suda prestane obnašati svoju dužnost, ministar pravosuđa ovlastit će suca tog ili višeg suda da, za vrijeme koje ne može biti dulje od jedne godine, obavlja poslove sudske uprave, dok predsjednik ne bude imenovan.

(2) Kada predsjednici sudova prestanu obnašati svoju dužnost radi spajanja sudova, ministar pravosuđa ovlastit će suca jednog od tih sudova ili suca višeg suda da za vrijeme, koje ne može biti dulje od jedne godine, obavlja poslove sudske uprave dok ne bude imenovan predsjednik spojenog suda.

(3) U sudovima u osnivanju ministar pravosuđa ovlastit će suca suda istog ili višeg stupnja da za vrijeme najduže do početka rada suda obavlja poslove sudske uprave.

Članak 43.

(1) U Vrhovnom sudu Republike Hrvatske osnivaju se Kazneni odjel i Građanski odjel, ustanovljuju se službe za praćenje, proučavanje i bilježenje sudske prakse pri odjelima, služba za praćenje i proučavanje prakse sudova koji odlučuju na razini Vijeća Europe ili Europske unije, Ured predsjednika, odjel ili služba za informatiku te jedinice stručnih i pomoćno-tehničkih službi.

(2) Građanski odjel obuhvaća područja građanskog, trgovačkog i upravnog prava.

(3) Kazneni odjel obuhvaća područja kaznenog i prekršajnog prava te stegovnih postupaka prema propisima o odvjetništvu i javnom bilježništvu.

(4) Suci se raspoređuju u odjele godišnjim rasporedom poslova.

(5) U Uredu predsjednika obavljaju se poslovi sudske uprave, poslovi međunarodne suradnje, poslovi izobrazbe sudaca i poslovi protokola za potrebe toga suda.

(6) Na poslove protokola Vrhovnog suda Republike Hrvatske na odgovarajući se način primjenjuju propisi o protokolu Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske. Vrhovni sud može za svoje poslove protokola upotrebljavati objekte koji su u tu svrhu na raspolaganju Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske.

(7) Unutarnje ustrojstvo Vrhovnog suda Republike Hrvatske pobliže se uređuje Poslovníkom tog suda i Sudskim poslovníkom, sukladno zakonu. Poslovník Vrhovnog suda Republike Hrvatske donosi predsjednik suda nakon pribavljenog mišljenja Opće sjednice.

Članak 45.

- (1) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske dužan je jednom godišnje Hrvatskom saboru podnijeti izvješće o stanju sudbene vlasti u protekloj godini.
- (2) U godišnjem izvješću predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske može upozoriti na stanje i djelovanje sudbene vlasti, organizacijske probleme u sudovima i nedostatke u zakonodavstvu te dati prijedloge za unaprjeđenje rada sudova.
- (3) Nakon iznesenog izvješća predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Hrvatski sabor će, ako ocijeni potrebnim, zauzeti stajališta u svezi sa stanjem sudbene vlasti.
- (4) Prilikom zauzimanja stajališta Hrvatski sabor neće raspravljati niti zauzimati stajališta o stanju pojedinih sudskih predmeta ili o radu pojedinih sudaca niti će na drugi način dovoditi u pitanje samostalnost i neovisnost sudaca i sudbene vlasti.

Članak 53.

- (1) Članove sudačkog vijeća iz reda sudaca županijskog suda biraju suci županijskog suda, a članove sudačkog vijeća iz reda sudaca općinskih sudova suci općinskih sudova s područja županijskog suda.
- (2) Članove sudačkog vijeća trgovačkih, upravnih i prekršajnih sudova iz reda sudaca Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske biraju suci tih sudova, a članove iz reda sudaca trgovačkih, upravnih i prekršajnih sudova suci tih sudova.
- (3) Općinski sud, trgovački sud, upravni sud i prekršajni sud ne mogu u sudačkom vijeću imati više od tri člana iz reda sudaca istog suda.

Članak 71.

- (1) Ministarstvo pravosuđa ima ovlast najvišeg tijela za obavljanje poslova pravosudne uprave.
- (2) U obavljanju poslova pravosudne uprave ministar pravosuđa obraća se predsjedniku odgovarajućeg suda.
- (3) Ministar pravosuđa u obavljanju poslova pravosudne uprave može poništiti ili ukinuti svaki nepravilan ili nezakonit akt donesen u obavljanju poslova sudske uprave ili sam donijeti akt koji nije donesen ili nije pravodobno donesen.
- (4) Ministar pravosuđa donosi odluku o načinu korištenja informatičkih sustava u sudovima.

Članak 79.

- (1) Okvirna mjerila za rad sudaca propisuje ministar pravosuđa na prijedlog Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske.
- (2) Ministar pravosuđa upozorit će Opću sjednicu Vrhovnog suda Republike Hrvatske na potrebu donošenja Okvirnih mjerila za rad sudaca te njihovih izmjena ili dopuna kada to nalažu izmjene propisa ili provedba drugih mjera iz ovlasti Ministarstva pravosuđa.
- (3) Ako Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske ne postupi po upozorenju ministra pravosuđa, predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske dužan je ministra pravosuđa izvijestiti o razlozima u roku od 30 dana.

Članak 80.

- (1) Poslove nadzora nad pravilnim i zakonitim obavljanjem poslova sudske uprave u sudovima obavljaju pravosudni inspektori Ministarstva pravosuđa.
- (2) Poslove pravosudnog inspektora mogu obavljati osobe koje ispunjavaju uvjete za suca županijskog suda.
- (3) Nadzor nad materijalnim i financijskim poslovanjem sudova obavljaju viši stručni savjetnici i stručni savjetnici Ministarstva pravosuđa.

Članak 86.

- (1) Poslovi u sudu raspoređuju se na kraju svake kalendarske godine za sljedeću godinu.
- (2) U sudovima u kojima nisu ustrojeni sudski odjeli predmeti se raspoređuju po abecednom redu prezimena sudaca, tako da svaki sudac dobije iz svakog upisnika po jedan predmet sve dok se svi predmeti ne rasporede.
- (3) U sudovima u kojima su ustrojeni sudski odjeli predmeti se raspoređuju po abecednom redu prezimena sudaca u odjelu.
- (4) Sudskim vijećima sudova drugog i trećeg stupnja predmeti se raspoređuju po abecednom redu prezimena predsjednika vijeća. Predsjednik sudskog vijeća raspoređuje predmete u rad članovima vijeća po abecednom redu njihovih prezimena.
- (5) Prilikom rasporeda predmeta vodit će se računa o ravnomjernom rasporedu predmeta te vrsti i složenosti predmeta.
- (6) U sudovima u kojima je u primjeni sustav za automatsku dodjelu predmeta, predmeti se u rad sucima raspoređuju nasumično.

Članak 88.

- (1) Ako sudac bude imenovan za ministra pravosuđa, zamjenika ministra ili pomoćnika ministra u Ministarstvu pravosuđa, suca Ustavnog suda Republike Hrvatske ili na prijedlog Vlade Republike Hrvatske bude imenovan za suca međunarodnog suda ili na neku drugu dužnost u međunarodnim sudovima, međunarodnim misijama ili organizacijama, sudačka dužnost mu miruje dok obnaša dužnost na koju je imenovan.
- (2) Sudac uz svoj pristanak može biti raspoređen i na druge poslove u Ministarstvo pravosuđa, Pravosudnu akademiju i Državno sudbeno vijeće na vrijeme do četiri godine. Za vrijeme na koje je sudac raspoređen u Ministarstvo pravosuđa, Pravosudnu akademiju i Državno sudbeno vijeće sudačka dužnost mu miruje.
- (3) Sucu se vrijeme provedeno na poslovima iz stavaka 1. i 2. ovog članka priznaje kao vrijeme provedeno u obavljanju sudačke dužnosti.
- (4) U slučaju iz stavaka 1. i 2. ovoga članka sudac ima pravo na plaću koja je za njega povoljnija.
- (5) Rješenje o rasporedu suca prema stavku 2. ovoga članka donosi ministar pravosuđa uz suglasnost predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Članak 109.

- (1) Sud može imati sudske savjetnike i više sudske savjetnike.
- (2) Sudski savjetnik može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava i položen pravosudni ispit.
- (3) Viši sudski savjetnik i sudski savjetnik u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava, položen pravosudni ispit i koja je

radila najmanje dvije godine kao sudski savjetnik, pravosudni dužnosnik, odvjetnik ili javni bilježnik, odnosno osoba koja je radila na drugim pravnim poslovima nakon položenog pravosudnog ispita najmanje pet godina.

(4) Viši sudski savjetnik u Vrhovnom sudu može biti osoba koja je najmanje četiri godine radila kao sudski savjetnik, pravosudni dužnosnik, odvjetnik ili javni bilježnik, odnosno osoba koja je najmanje deset godina nakon položenog pravosudnog ispita radila na drugim pravnim poslovima.

(5) Polaznici Državne škole za pravosudne dužnosnike koji su sudski savjetnici raspoređuju se na mjesto viši sudski savjetnik na neodređeno vrijeme. Polaznici Državne škole za pravosudne dužnosnike koji nisu sudski savjetnici primaju se u državnu službu na neodređeno vrijeme i raspoređuju na radno mjesto viši sudski savjetnik u sudovima u koje ih raspoređi Državno sudbeno vijeće.

(6) Ako viši savjetnik iz stavka 5. ovoga članka u roku utvrđenom posebnim zakonom ne završi Državnu školu za pravosudne dužnosnike, prestaje mu državna služba u sudu u kojem je raspoređen kao polaznik Državne škole za pravosudne dužnosnike.

Članak 113.

(1) Poslovi osiguranja osoba, imovine i objekata sudova obuhvaćaju sprječavanje protupravnih radnji usmjerenih prema osobi, objektu i imovini suda, sprječavanje unošenja oružja, oruđa, eksplozivnih naprava i drugih opasnih stvari ili tvari te uništenja ili otuđenja imovine.

(2) Osiguranje osoba, imovine i objekata suda te održavanje reda u sudu obavljaju službenici pravosudne policije ili pravne osobe ovlaštene za poslove zaštite i osiguranja.

(3) Poslovi iz stavka 1. ovoga članka obavljaju se uporabom tehničkih sredstava zaštite, tjelesnom snagom i sredstvima prisile.

(4) U obavljanju poslova osiguranja dopuštena su sredstva prisile: tjelesna snaga, zahvati privođenja, tehnike obrane i savladavanja, sredstva za vezivanje, palica, podražavajuća kemijska sredstva i vatreno oružje.

(5) Uporaba tjelesne snage dopuštena je primjenom različitih tehnika obrane i zahvata za privođenje radi odbijanja napada ili savladavanja otpora osobe uz nanošenje najmanjih štetnih posljedica.

(6) Sredstvo za vezivanje službeniku pravosudne policije dopušteno je uporabiti radi odbijanja napada, sprječavanja otpora i dovođenja osobe pod kontrolu radi predaje osobe službenicima policije.

(7) Uporaba palice dopuštena je ako je uporaba tjelesne snage ostala bezuspješna ili njezina primjena ne jamči postizanje cilja primjene.

(8) Uporaba podražavajućih kemijskih sredstava dopuštena je ako je primjena blažih sredstava prisile ostala bezuspješna.

(9) Uporaba vatrene oružja dopuštena je ako se drugim sredstvima prisile ne može odbiti istodoban ili izravno predstojeći protupravni napad kojim se ugrožava život službenika pravosudne policije ili drugih osoba. Službenik pravosudne policije će prije uporabe vatrene oružja upozoriti osobu koja napada ako mu to okolnosti napada dopuštaju. Vatreno oružje nije dopušteno uporabiti ako bi se time ugrozio život druge osobe.

(10) Propise o načinu osiguranja osoba, imovine i objekata sudova donosi ministar pravosuđa.

Članak 116.

(1) Sposobnost za obavljanje poslova službenika pravosudne policije utvrđuje zdravstvena komisija osnovana odlukom ministra pravosuđa. Službenik pravosudne policije koji je

odlukom nadležne zdravstvene komisije proglašen nesposobnim za obavljanje poslova zbog oboljenja ili ozljede koja je nastupila u obavljanju službe ili povodom obavljanja službe, zadržava plaću i druga prava iz službeničkog odnosa do donošenja pravomoćnog rješenja o pravu na mirovinu, a najduže tri godine od dana donošenja odluke o nesposobnosti.

(2) Službenici pravosudne policije prava iz mirovinskog osiguranja ostvaruju prema posebnom zakonu.